

Na osnovu člana 37. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona, na 7. sjednici održanoj 31.05.2011. godine, donijela je

ETIČKI KODEKS POSLANIKA U SKUPŠTINI ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

DIO PRVI. OPĆE ODREDBE

Član 1. (Predmet)

Predmet ovog Kodeksa su osnovni etički principi i standardi ponašanja koji se očekuju od izabranih zvaničnika u obavljanju njihovih dužnosti, a koje građani s pravom mogu očekivati od poslanika u Skupštini Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: izabranih zvaničnika) i propisivanje postupaka i ponašanja koji predstavljaju nekorektno i nedolično ponašanje prema drugim poslanicima, učesnicima i prisutnima na sjednici Skupštine Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Skupština), kao i onih postupaka i ponašanja koji predstavljaju ometanje normalnog rada na sjednici, a sve u cilju jačanja povjerenja javnosti, ličnog i političkog integriteta i autoriteta Skupštine u funkciji općeg interesa.

Član 2. (Cilj Kodeksa)

Cilj Kodeksa je da etičke obaveze i standardi ponašanja izabranih zvaničnika, definisani ovim Kodeksom, doprinesu da izabrani predstavnici zakonodavne vlasti obavljaju dužnost savjesno i odgovorno u najboljem interesu svih građana u Kantonu, uz otvorenost i spremnost da odgovaraju javnosti za svoje odluke, te da se građani upoznaju sa standardima ponašanja koje s pravom mogu očekivati od njihovih izabranih predstavnika.

Član 3. (Pojam izabrani zvaničnik)

Pojam “izabrani zvaničnik” se odnosi na svakog poslanika koji ima mandat u Skupštini.

DIO DRUGI. PRIMJENA ETIČKOG KODEKSA

Član 4. (Primjena)

Ovaj Kodeks se odnosi na ponašanja izabranih zvaničnika u vršenju dužnosti u okviru mandata.

Član 5. (Obavljanje dužnosti)

Prilikom obavljanja svojih dužnosti, izabrani zvaničnik će iste obavljati savjesno i odgovorno, u općem interesu i interesu svih građana u Kantonu, uz otvorenost i spremnost da odgovara javnosti za svoje odluke, postupke i ponašanja.

DIO TREĆI. OPĆI ETIČKI PRINCIPI

Član 6. (Načela)

Izabrani zvaničnik ima obavezu da u cilju jačanja povjerenja javnosti u integritet Skupštine, obavlja svoje dužnosti u Skupštini i prema javnosti u cjelini, uz poštivanje načela:

- a) zakonitosti,
- b) javnosti,
- c) objektivnosti,
- d) efikasnosti i tačnosti,
- e) otvorenosti,
- f) pravilnog upravljanja resursima,
- g) uzajamnog poštovanja i uvažavanja,
- h) izbjegavanje sukoba interesa,
- i) zabrana korupcije.

Član 7. (Zakornost)

Izabrani zvaničnik se, u obavljanju dužnosti, mora pridržavati Ustava, zakona, Poslovnika Skupštine i Etičkog kodeksa.

Član 8. (Javnost)

Izabrani zvaničnik će u obavljanju svojih dužnosti djelovati isključivo u javnom odnosno općem interesu, a ne u ličnom, niti u interesu pojedinaca ili grupa pojedinaca radi postizanja direktne ili indirektne koristi i zalagat će se za ljudska prava i slobode, ravnopravnost naroda i građana.

Član 9. (Objektivnost)

Prilikom obavljanja svojih dužnosti, kao i prilikom javnih imenovanja, dodjele ugovora ili davanja preporuka za nagrade i beneficije, izabrani zvaničnici treba da izaberu, odnosno predlože kandidate prema objektivno uspostavljenim kriterijima i njihovim kvalitetima i sposobnostima.

Član 10. (Efikasnost i tačnost)

(1) Izabrani zvaničnik mora u svom radu osigurati efikasno i blagovremeno obavljanje aktivnosti, odnosno obavljanje povjerenih dužnosti.

(2) Izabrani zvaničnik je dužan osigurati tačne informacije za zaposlenike i javnost i dužan ih je na razumljiv način objaviti.

Član 11. (Otvorenost)

Izabrani zvaničnik je dužan javnosti na najprikladniji način osigurati informacije u vezi s odlukama i radnjama koje se poduzimaju, uz spremnost da se javnosti objasne razlozi zbog kojih su se donijele određene odluke, uz ograničenje davanja informacija samo u slučajevima kada je to zakonom propisano.

Član 12. (Pravilno upravljanje resursima)

Izabrani zvaničnik će, s najvećom pažnjom i osjećajem vlastite odgovornosti, usmjeriti svoje ponašanje i odluke koje se odnose na finansijska sredstva i upravljanje imovinom

Kantona, izričito u skladu sa propisima i općim interesima, na ekonomičan način, isključujući njihovo korištenje u privatne svrhe.

Član 13. **(Uzajamno poštovanje i uvažavanje)**

U međusobnoj komunikaciji, kao i komunikaciji sa drugim osobama i sa javnošću, izabrani zvaničnik će u svakom slučaju istupati sa uvažavanjem i poštovanjem, izbjegavajući korištenje izraza koji mogu vrijeđati ili omalovažavati druge osobe ili grupe, na taj način poštujući jednaka prava svih u pogledu političkog opredjeljenja, nacije, vjere, spola, i drugo.

Član 14. **(Izbjegavanje sukoba interesa)**

(1) Izabrani zvaničnik će se prilikom obavljanja svojih dužnosti u svakom slučaju pridržavati odredbi Zakona o sukobu interesa i drugih propisa koji uređuju nespojivost funkcija izabranog predstavnika sa funkcijom ili položajem koji obavlja. U svim slučajevima nastupanja sukoba interesa ili nespojivosti funkcija, izabrani zvaničnik će u najkraćem mogućem roku prijaviti takav slučaj i odstupiti sa pozicije.

(2) Izabrani zvaničnik će se uredno pridržavati zahtjeva za prijavu podataka ili davanje informacija o funkcijama koje zauzima, zanimanju i promjenama u njegovoj imovini.

Član 15. **(Zabrana korupcije)**

Izabrani zvaničnik će se u obavljanju svoje dužnosti suzdržati od bilo kakvog ponašanja koje bi se prema važećem domaćem ili međunarodnom krivičnom zakonodavstvu moglo okarakterisati kao korupcija.

DIO ČETVRTI. UGLED DRŽAVE BOSNE I HERCEGOVINE I ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

Član 16. **(Ponašanje izabranih zvaničnika)**

(1) Izabrani zvaničnik će poštovati sve etičke principe i standarde ponašanja koje Skupština propiše i koji proizilaze iz opće prihvaćenih standarda parlamentarnog rada.

(2) Izabrani zvaničnik će svojim ponašanjem uvijek štititi ugled Države Bosne i Hercegovine i Zeničko-dobojskog kantona.

(3) Izabrani zvaničnik naročito:

- ne smije upotrebljavati neprimjerene riječi, izraze i njihove sinonime koji vrijeđaju ljudsku čast i dostojanstvo, kada se govori o konkretnim fizičkim ili pravnim osobama, te u komunikaciji ne smije vršiti obmanjivanje, manipulaciju, samopromociju i neučtivost u vođenju dijaloga,

- u svojim nastupima, govorima, pismenim podnescima i drugim službenim radnjama i nastupima, voditi računa o načelima profesionalne etike i opće kulture, dajući i na taj način pozitivan primjer ponašanja javnosti,

- dužan je pridržavati se zakazanog termina održavanja sjednica Skupštine i radnih tijela, kao i termina određenog za pauzu,

- dužan je prisustvovati sjednicama Skupštine i skupštinskih radnih tijela čiji je član, ne napuštati zasjedanje prije završetka, a ni tokom trajanja, a da prije toga ne saopšti javno ili predsjedavajućem razlog privremenog ili potpunog napuštanja zasjedanja. Ako je opravdanim razlogom spriječen da prisustvuje sastancima ili sjednicama na koje je uredno i blagovremeno pozvan, predsjedavajućem će saopštiti te razloge, a on će Skupštinu ili radno tijelo obavijestiti o razlogu izostanka pozvanog izabranog zvaničnika,

- dužan je pažljivo pratiti tok sjednice ili sastanka i uzdržavati se od radnji kojima se ometa tok sjednice ili sastanka kao što su: korištenje mobitela, interneta, napuštanje sjednice, čitanje novina, dovikivanje, dobacivanje ili druge radnje kojima se prekida drugi sagovornik, podsmješljiv i podrugljiv ton, a posebno kad se daje replika na izlaganje drugog,
- dužan je tokom rasprave da se usmjeri na temu o kojoj se raspravlja,
- dužan je poštovati predsjedavajućeg Skupštine i predsjedavajućeg radnog tijela da usmjeri raspravu na tačke dnevnog reda sjednice Skupštine, odnosno radnog tijela,
- pri obavljanju funkcije na sjednicama i sastancima, treba biti prikladno i uredno odjeven,
- bez opravdanog razloga ne izostajati sa javnih manifestacija ili javnih skupova na koje je uredno i blagovremeno pozvan u svojstvu izabranog zvaničnika,
- dužan je da svoje ponašanje usmjeri u skladu sa javnim interesom, da izbjegava konflikte i da jača povjerenje javnosti prema državnim institucijama,
- tokom obavljanja svojih dužnosti neće podsticati na mržnju, netoleranciju i nasilje i osuđuje svako ponašanje kojim se isto podstiče.

DIO PETI. ODNOSI SA JAVNOŠĆU, MEDIJIMA I SA ZAPOSLENIMA U KANTONU

Član 17. (Odnosi sa javnošću)

- (1) Izabrani zvaničnici odgovorni su prema svim građanima za vrijeme svog mandata.
- (2) Na opravdan zahtjev javnosti, detaljno će obrazložiti razloge za svaku odluku koju donesu i navesti sve faktore, naročito pravila i propise na kojima se odluka zasniva. Ako su te informacije povjerljive, objasniti će razloge njihove povjerljivosti.
- (3) Izabrani zvaničnici će s dužnom pažnjom odgovarati na sva pitanja javnosti u vezi s obavljanjem njihovih dužnosti, razlozima za njihove postupke i funkcioniranjem radnih tijela u njihovoj nadležnosti.
- (4) Podsticati će i promovisati svaku mjeru kojom se povećava otvorenost prema javnosti.

Član 18. (Odnosi sa medijima)

- (1) Izabrani zvaničnik će iskreno odgovarati na zahtjeve medija za davanje informacija vezanih za obavljanje njihovih dužnosti, ali neće pružiti informacije koje se odnose na privatni život drugih izabranih zvaničnika ili trećeg lica, kao i one koje se odnose na čuvanje službene, poslovne i druge tajne, čija je tajnost utvrđena u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti tajnih podataka.
- (2) Prilikom davanja informacija za medije izabrani zvaničnik rukovodit će se usvojenim stavovima Skupštine i radnih tijela u čijem radu je učestvovao, a u slučaju neslaganja sa stavovima radnih tijela ili Skupštine, može javnost upoznati i o vlastitom stavu.
- (3) Izabrani zvaničnici ohrabrivat će i podsticati sve mjere koje imaju za cilj unapređenje medijskog praćenja njihovih aktivnosti i odgovornosti pri obavljanju njihovih dužnosti i funkcioniranja institucije za čiji rad su odgovorni.

Član 19. (Ponašanje prema zaposlenima u Kantonu)

- (1) U obavljanju svoje funkcije izabrani zvaničnik uvažavat će ulogu zaposlenih u kantonalnoj upravi, bez predrasuda u pogledu legitimnog provođenja svoga autoriteta.
- (2) Izabrani zvaničnik neće zahtijevati od zaposlenih poduzimanje ili propuštanje bilo kakve radnje, kojom bi sebi omogućio direktnu ili indirektnu osobnu korist ili prednost.
- (3) Izabrani zvaničnik će, u obavljanju svoje funkcije, osigurati potpuno ostvarivanje uloge i zadataka zaposlenih u kantonalnoj upravi.

DIO ŠESTI. PRESTANAK VRŠENJA DUŽNOSTI

Član 20.

(Zabrana osiguranja određenih službi i poslova)

(1) Prilikom obavljanja svoje dužnosti, izabrani zvaničnik neće poduzimati mjere kojima bi sebi osigurao buduće osobne prednosti po prestanku obavljanja funkcije, i to:

- a) u državnim javnim ili privatnim organima nad kojima je vršio nadzor za vrijeme obavljanja svoje funkcije;
- b) u javnim ili privatnim organima sa kojima je uspostavio ugovorne odnose za vrijeme obavljanja svoje funkcije;
- c) u javnim ili privatnim organima osnovanim za vrijeme njegovog mandata, a na osnovu ovlasti koja mu je povjerena.

DIO SEDMI. NADZOR NAD PROVEDBOM KODEKSA

Član 21.

(Nadzor)

Nadzor nad provedbom i praćenje poštivanja Kodeksa vršit će Komisija za ravnopravnost spolova, ljudska prava i građanske slobode Skupštine (u daljem tekstu: Komisija).

Član 22.

(Pismene prijave)

(1) Prijavu o povredi odredaba Kodeksa može podnijeti predsjedavajući Skupštine, svaki poslanik u Skupštini, Kolegij, predsjedavajući klubova poslanika, predsjedavajući klubova naroda, vanskupštinski članovi radnih tijela Skupštine i građani.

(2) Prijave se podnose Komisiji u pismenom obliku i potpisane, sa dokazima koji potvrđuju oblik kršenja Kodeksa navedenog u prijavi.

(3) Nakon provedenog postupka ukoliko se utvrdi postojanje povrede odredaba Kodeksa, izriče se propisana mjera, a ako Komisija zaključi da nije bilo povrede odredaba Kodeksa, o tome obavještava podnosioca prijave.

(4) Izabrani zvaničnici neće sprječavati bilo koju mjeru nadzora, uz uvažavanje izrečene konačne odluke.

DIO OSMI. MJERE ZA KRŠENJE KODEKSA

Član 23.

(Mjere)

Mjere za povredu odredaba Kodeksa su:

- a) Pismena opomena;
- b) Novčana kazna;
- c) Javna opomena s objavom u sredstvima informisanja.

Član 24.

(Povrede Kodeksa)

Lakše povrede Kodeksa su:

- nepoštivanje i neuvažavanje drugih osoba,
- nepridržavanja termina održavanja sjednica Skupštine i radnih tijela, kao i termina određenog za pauzu,
- neopravdano odsustvovanje sa sjednica Skupštine i radnih tijela,
- napuštanje sjednica Skupštine i radnih tijela bez prethodne najave predsjedavajućem.

Teže povrede Kodeksa su:

- nepridržavanje Ustava, zakona, Poslovnika Skupštine i Etičkog kodeksa,
- djelovanje u ličnom interesu, interesu pojedinaca ili grupa pojedinaca radi postizanja direktne ili indirektno koristi,
- kršenje ljudskih prava i sloboda, ravnopravnosti naroda i građana,
- korištenje imovine Kantona u privatne svrhe,
- neprijavlivanje informacija o funkcijama koje zauzima, zanimanju i promjenama u imovini,
- podsticanje na mržnju, netoleranciju i nasilje.

Član 25. (Izricanje mjera)

(1) Za lakše povrede Kodeksa izriče se pismena opomena, a za teže povrede se izriče novčana kazna i javna opomena s objavom u sredstvima informisanja.

(2) Novčana kazna se izriče jednokratno u visini od 30% iznosa mjesečnog paušala poslanika u Skupštini.

(3) Javna opomena s objavom u sredstvima informisanja izriče se tako što se konačna odluka objavljuje u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona” i na web stranici Zeničko-dobojskog kantona u trajanju od 30 dana.

Član 26. (Pravo žalbe)

(1) Izabrani zvaničnik može uložiti žalbu na izrečenu mjeru Komisije, a žalba se podnosi Kolegiju Skupštine u roku od 15 dana od dana saopštavanja mjere.

(2) Odluka Kolegija o uloženoj žalbi je konačna.

DIO DEVETI. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 27. (Izjava o spremnosti)

Izabrani zvaničnik će, prilikom davanja svečane izjave, potpisati i izjavu kojom izražava spremnost da u svom radu postupi u skladu s odredbama ovog Kodeksa.

Izabrani zvaničnik čiji mandat je u toku, izjavu iz prethodnog stava će potpisati odmah nakon stupanja na snagu ovog Kodeksa.

Obaveza je izabranih zvaničnika da svojom aktivnošću osiguraju promociju ovog Kodeksa, kako u javnosti, tako i u medijima.

Član 28. (Ocjena provođenja Kodeksa)

Skupština najmanje jednom godišnje razmatra i ocjenjuje rad Komisije o pitanjima provođenja Kodeksa.

Član 29. (Stupanje na snagu)

Ovaj Kodeks stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona”.

Broj: 01-01-14455/11
Datum, 01.06.2011. godine
Z e n i c a

PREDSJEDAVAJUĆI
Miralem Galijašević